

טל וולפסון וליאור תבורי "ערך מוסרי" תחום: כלכלה / הקמה: 2016

"אנחנו מכוונים מראש את התכנים לקהל שהוא לא בעל רקע בכלכלה, בעיקר לצעירים משכילים שמתעניינים בנושא וצורכים את המדיה בדרכים חדשות. אבל להפתעתנו גילינו שגם אנשים מתוך הממשלה מאזינים לנו במשרד האוצר, בנק ישראל ומשרד ראש הממשלה"

כשרן לוי התארח לפני שלוש שנים באולפן של לונדון וקירשנבאום, הוא נשאל בין היתר, מה זה הרבר החדש הזה "פורקסט" ומה היקף התופעה. ל"מה זה" נגיע עוד מעט, אבל לוי, מהגרס, סופר וידען שהקים את הפורקסט שלו "עושים היסטוריה" כתהביב אישם ב'2007, העריך אז שמספר הפורקאסטים בעברית מסתכם בעשרות בודדות לכל היותר. שלוש שנים חלפו מאז, ו"בשנה וחצי האחרונות יש התפוצצות אדירה של הפורקאסטים בישראל", הוא אומר. "כיום יש כ-60 פורקאסטים פעילים בעברית והענף בתהליך גדילה אדיר ומהיר. תאגיד השידור הוציא בבת אחת עשרה פורקאסטים (שכבר עלו לאוויר, למרות הסחבת סביב שידורי התאגיד), כל אנשי הרדיו הממוטר עושים פורקאסטים ויש כמובן פורקאסטים עצמאיים בנושאים שונים. סוף סוף, חיקיתי לזה הרבה זמן".

אתה יודע מה השאלה הבאה. יש בזה כסף? "אני מהמר על זה את כל הקופה. התפטרתי מהעבודה שלי כמהגרס בשנת 2013 וחברתי למי שהוא השותף שלי היום, דני טימור. הוא מגיע מעולם השיוק, הכספים והעסקים, והכיר את 'עושים היסטוריה' כמאזין. יחד הקמנו חברה שנקראת פורקאסט ישראל מדיה. גייסנו כספים ויש לנו משקיעים, ביניהם גם יובל רכבי (יום הייטק ומהמשקיעים הראשונים בצ'ק פוינט). ההתנהלות שלנו היא כמו של חברת סטארטאפ טיפוסית. אולי לא במקרה, כי שנינו מגיעים מעולם ההייטק. היום החברה מעסיקה ארבעה אנשים במשרה מלאה, אותנו ועוד שני עובדים".

לטימור וללוי, שמתגורר בעתלית ונוסע מדי בוקר לאולפני הפורקאסטים שהוא מנהל במשרד ברמת גן, יש כיום ברשת שבעה פורקאסטים בעברית ושניים באנגלית. "מה שהתחיל כתחביב קטן שאני עושה בלילות, הפך לעסק של מפרסמים ושיתופי פעולה עם גופים", הוא מספר. "אני ניגש למכרזים של החינוכית והתאגיד, ואנחנו מקיימים פעילות בארצות הברית. זה כמו המצב של הבלוגים לפני עשרים שנה. בהתחלה זה היה זן מזור, לאט לאט גילו את זה ובעוד שלוש-ארבע שנים יהיו מאות פורקאסטים ותהיה תחרות עזה מאוד.

"כל שבוע אני מקבל פניות לגבי הקמת פורקאסטים. אני עוזר בכיף ומייעץ למי שאני יכול, אבל רוב האנשים מתייאשים כי זה הרבה יותר קשה ממה שנרמה. זה מרתון. אתה לא מצליח להתרומם עם פורקאסטים בפחות משנה של עבודה, אבל מי ששורר מקבל הרבה סיפוק. אם יש לכם משהו מעניין לספר לעולם, אבל אין לכם את הטריוף הזה של לעבוד אל תוך הלילה, מוטב שתתחילו עם בלוג". "כשאנשים מתחילים לעבוד על פורקאסט, הם מרתכים ברברים הלא נכונים", אומר ליאור פרנקל,

צילום: איל יצהר

איוור: Shutterstock | א.מ.א.מ. קוריאייטיב

הרבר, מישורו שומע אותי

ההתאקלמות הייתה ארוכה, אבל עם זינוק של פי שלושה בכמות רק בשנה וחצי האחרונות, וכשאיכות אף פעם לא הייתה מילה גסה, בשורת הפודקאסטים נוחתת סוף-סוף בישראל. כלכלה, היסטוריה, ספורט, תרבות, מיניות, והפעם גם הספונסרים מצטרפים לחגיגה. דוח G ← צאלה קוטלר הדרי

רן לוי "עושים היסטוריה"
תחום: היסטוריה | הקמה: 2007

"אני מהמר על זה את כל הקופה", אומר לוי. "התפטרתי מהעבודה שלי כמהנדס בשנת 2013 וחברתי למי שהוא השותף שלי היום, דני טימור. ההתנהלות שלנו היא כמו של חברת סטארט-אפ טיפוסית. אולי לא במקרה, כי שנינו מגיעים מעולם ההייטק"

העני כ"ץ: "דורך מעולה לפעול בזירות שרדיו מסחרי לא יכול לפעול בהן"

אנשי התחנה / האם הפודקאסטים מאיימים לחסל את הרדיו?

"התשובה היא לא, הפודקאסטים לא יהרגו את הרדיו", טוען רועי כ"ץ, סמנכ"ל התוכן של רדיו תל אביב ומפיק רצועת הפודקאסטים של התחנה, הכוללת שיתופי פעולה עם מיקרוסופט, בית ספר בסיס לאמנות ועוד. "הפודקאסטים הם חלק ממהפכת האודיו-און-דימנד, האזנה בהשעיה. אנשים מסרבים לכוון את החיים שלהם לפי מה שמנהל תוכניות הרדיו החליט לפני עשור. אם אני רוצה לשמוע את התוכנית כשאני הולך עם הכלב בטיול ערב או במכון כושר בבוקר - אני יכול".

נו, וזה לא איום על אותו מנהל תוכניות? לא. עברונו, ברדיו תל אביב, הפודקאסטים הם דרך מעולה לפעול בזירות שרדיו מסחרי לא יכול לפעול בהן, כי אין בהם מסה מספקת של מאזינים. רצינו גם לייצר מודל חדש של מוצר אודיו והצלחנו - לפודקאסט של יאיר גרבוז על אמנות ישראלית האזינו 200 אלף איש, הרבה מעבר לציפיות שלנו".

כ"ץ, שמשמש גם מרצה לעיתונות דיגיטלית במרכז הבינתחומי בהרצליה, מסביר שהפודקאסטים הם חלק ממגמת "תוכן מופק משתמשים" (User Generated Content). "תוכן תקשורת כבר לא נעשה רק על-ידי אדריכלים, מורים או רופאות שבליה חושבות לעצמן יש לי מה להגיד לעולם, ואני רוצה להגיד את זה בתוך המעשה העיתונאי. יש כאלה שמצלמים וידיאו ויש כאלה שעושים פודקאסטים. זה מהלך מאוד משמעותי של דמוקרטיזציה בעיתונות".

אמריקה כבר מכורה

המילה פודקאסט הופיעה לראשונה ב-2004. שנה לאחר מכן היא נבחרה למילת השנה על-ידי המילון האנגלי של אוקספורד, ואף שהפודקאסט הראשון בעברית "ברכה גולשת" מאת העיתונאית והמוזיקאית עדי עליה, הופיע כבר ב-2004, רק במים אלה נרמה כי הפודקאסטים מבשלים דיים על מנת לבקוע מחיק הברנז'ה המצומצמת של מאמצי הטכנולוגיות המוקדמים, אל חיק המיינסטרים גם בישראל. בארצות הברית, לשם השוואה, זה קרה זה מכבר ומדובר שם כיום בתופעה תרבותית חוצה מגורים וגבולות. על-פי נתוני חברת המחקר אריסון, לא פחות מ-21% מאוכלוסיית ארצות הברית מאזינה לפודקאסטים.

אלה כוללים פודקאסטים שהפכו לקאלט, כאלה שעשו את המנחים שלהם לכוכבים ואף פודקאסט ליוצרי פודקאסטים שמציע שירותי ייעוץ והקמה וגובה על כך תשלום דוגמת Podcasters Paradise. משום שהפודקאסט בא בפורמט של אודיו בלבד, הטכנולוגיה, כמו גם ההעלאה לרשת, היא פשוטה למדי. האזנה מתאפשרת באתרים ייעודיים כמו סאונדקלאוד או אייטיונס או כשהם מוטמעים באתר או בבלוג. אפליקציות ייעודיות לפודקאסטים כמו Stitcher ו-Podcast Addict מאפשרות נטיפקציות של פרקים חדשים במובייל להאזנה זמינה.

אבל האם מה שעובר בארצות הברית, וכולל מודלים עסקיים, נגיטה בתקציבי פרסום ופולר-אפ על-ידי מערכות התקשורת הנחשבות ביותר, יכול לעבור גם בשוק התקשורת הישראלי המצומק הנשען על שוק פרסום מצומק עוד פחות? רק בשביל לסכר את האוזן, על-פי נתוני הביזנס אינסטייט

מרינה קיגל (בצילום) ותמר בלומנפלד "פיתקאסט" תחום: מיניות ויחסים | הקמה: 2016

יום וסופר, בעל הפודקאסט "פופקורן" שזוכים ב"קריייה בעולם החדש", כהגדרתו. "הם עטקים בשאלות כמו מה המיקרופון שצריך להשתמש בו, איהו מקטר יעשה עבודה טובה ואיך לערוך את המוזיקה. אבל הפודקאסטים הכי טובים התחילו מהקלטות של ראיונות כסקיפ עם סאונד כינוני ועדיכה לא איכותית. החלק הכי קשה בפודקאסט זאת ההתמדה והיא הדרך היחידה לגרום לאנשים להתאהב בפודקאסט שלך. רוב האנשים שמתחילים להקליט פודקאסט לא יעברו את פרק שבע".

"אני שומע פודקאסטים כבר עשור, אני מת על זה וזה נהיה חלק מהיום שלי. הייתי בטוח כל הזמן שזה ימות בגלל שהגיעו פייסבוק-לייב ויוטיוב, אבל חשבתי שזה ימות מהסיבות הלא נכונות, כי זה בסך הכול אודיו ומה חדשים בו, לעומת וידיאו, אבל טעיתי. הסיבה שזה מצליח ושוה ימשיך להצליח היא שאנחנו, הציבור, רוצים להיות יותר פרודוקטיביים. אנחנו מבינים שבועלם החדש אנחנו צריכים ללמד את עצמנו דברים חדשים.

"זה גורם לכך שאני כבר לא רוצה לשמוע שני דבילים מוכרים ברדיו, ומעריך לשמוע מישהו חכם שמדבר על משהו שמעניין אותי, פודקאסטים זאת דרך לימוד מרדימה. הם מוזינים את הסקרנות שלי, מלמדים אותי על עסקים, עוורים לי לחשוב על רעיונות ולהיות יצירתי, לחשוב אחרת על זוגיות, על חברים. זה לימודים, אבל בקטע כיפי, לא מעיק. הפודקאסט עוזר להגיע לקהל ולספק לו ערך. כשאני עושה פרק בפודקאסט, אני מוסיף לעולם שיעור על עסקים וקריירה".

וברקע אתה מוקדם את התוצרים שלך? למשל, את הספר שהוצאת, "אני רוצה הכול".
"אולי אספר מדי פעם שהוצאתי ספר חדש ובעקפיני אני יכול גם להעלות את המכירות שלו, אבל זה מרגיש יותר אורגני כי זה באמת אורגני. אם הייתי מגויס, הקהל היה שם לב. במונחים של

"אנחנו מדברות על מיניות נשית, שזה נושא שלא מדברים עליו או מדברים עליו בצורה סגורה מדי או מזלזלת. אנחנו רוצות לדבר על זה בעצמנו, לייצר שיחת בנות שכולם רוצים להיות בה זבובים על הקיר. היו הצעות מתחנות רדיו ואתרים שונים לשים את הפודקאסט אצלם, אבל לא רציתי פיקוח"

